

DANMARKS RADIO
TV-Underholdningsafdelingen
TV-Byen
2860 Søborg
Tlf. 01 – 67 12 33

MATADOR

efter idé af Lise Nørgaard

1. episode
"DEN REJSENDE"
Manuskript: Lise Nørgaard
Prod.nr. 52.691 – 6 – 2

1929

Instruktør: Erik Balling

A 1

Kort montage. Præsentation af Korsbæk.
Jernbanestationen – gaden – åen – kirken.
Grisehandlerens bil i gaden på vej fra torvet.

A 2

Bankdirektørens port. Agnes kommer til syne mellem dørene, som hun slår op. Agnes ser skråt over gaden.

A 3

Sadelmagerenken – i sort – sætter skilt i vinduet på det lille hus.

Der står: Ophør – til salg på Grund af Dødsfald

A 4

Manufakturhandler Arnesens stue. Vicki i stol med et modeblad fra tiden. Hunden ved siden af hende.

Arnesen ind.

Vicki gør med en bevægelse klart, at hunden skal luftes. Arnesen tager hunden, Vicki blader videre.

A 5

Arnesens butik "DAMERNES MAGASIN". Arnesen kommer til syne med hunden under armen. Overrækker den til Schwann og gør tegn mod gaden. Går tilbage mod privaten.

6 A

Erk Jørgensen står med en kunde. Lader sig distrahere af scenen, ser efter Arnesen, derefter på Schwann, der stiler hen mod Arnold med hunden.

A 7

Arnold ved at rydde op. Overtager hunden. Med alle tegn på lede.

A 8

Porten. Bankdirektørens bil, ny model 1929 kommer til syne. Varnæs med fruen ved sin side standser. Midt på fortovet, blokerer for et par forbigående. Maude prikker til Varnæs, han skal rulle i vinduet op, selv om hun er godt pakket ind. Viser med en gysende bevægelse, at det haster, hvis ikke hun skal dø af kulde.

A 9

Folk på fortovet venter. Bilen fortsætter, så vi ser Agnes i porten i færd med at lukke den.

A 10

Agnes får øje på Arnold, der spadserer med hunden.

A 11

Arnold ser Agnes, der star og griner ad ham, vender sig krænket og går tilbage mod butikken.

A 12

Grisehandleren parkerer. udenfor Jernbanehotellet. Såvel skiltet med navnet som de parkerede køretøjer, cykler, en enkelt hestevogn med grøntsagekasser og overskud fra torvet ånder folkelighed. Et par grise på ladet øffer efter grisehandleren, da han med foxterrieren i hælene går ind i restauranten.

A 13

Boldt ved disken, ordner glas, blyant bag øret.

GRISEHANDLER: Dav Boldt! Dav med jer! Du Boldt hva', står den på i dag hva'. Det ser sgu godt ud – så må jeg hellere få en dram til.

Bag ham skilt med "Gule Ærter m/Flæsk og Pølse 1 kr."

BOLDT: Ja s'gerne. Nå, der er 12.30 til Næstved.

Tog kommer. Grisehandleren ind, går over mod bord, hvor "Fede" og "Røde" sidder. Fede er i håndværktøj, maler, han er i gang med de gule ærter. Røde har en opslået madpakke liggende foran sig. Han læser SOCIALEN - med det karakteristiske lokale hoved for den tid: Korsbæk Socialdemokrat. Tæt på overskrift så vi kan se, det går Stauning godt. Grisehandleren sætter sig, hunden springer op ved siden af ham, han læner sig forover og griner tilfreds og svedent til Røde. Boldt sætter en gang gule ærter med flæsk og pølse foran grisehandleren, desuden en øl og en dram. Grisehandleren stanger hunden et stykke pølse.

A 14

Fede skubber tallerkenen, der er tømt undtagen for sennep, fra sig. Rejser sig. Samler noget grej Sammen.

A 15

Røde ser op fra Socialen.

RØDE: Nå, Fede – skal du hjem og se, hvad mor har til middag -

Fede nikker, ser ud ad vinduet.

FEDE (ironisk): Der er din gode ven, Røde –

RØDE: Hvem –

FEDE: Bankdirektør Varnæs med konen – de skal med toget –

Boldt kigger ud.

BOLDT (bedrevidende): Næh, de skal ikke MED – de skal hente –

Fede hen til buffeten, hvor Boldt placerer nota.

BOLDT (fortsat): – fruens søster og børnene har været på ferie – hos fruens forældre – –

Røde til grisehandleren, ironisk –

RØDE: Boldt har sine kilder – han har kontakt med de højere kredse – –

Boldt gør en sigende bevægelse med hænderne, Agnes kurver.

BOLDT: Den kontakt ku' De vist osse tænke Dem, hva' Lauritz Jensen -

Røde reagerer ikke, læser - Grisehandleren i spisende stund.

GRISEHANDLEREN: Røde interesserer sig sgu ikke for kvinder kun for polletæk -- --

A 16

Perronen. Toget standser. Bankdirektøren og fruén står ud for første klasse og venter.

A 17

3. klasses vognen. Mads åbner døren, går ned med bagagen – hjælper Daniel ned.

A 18

1. klasses vognen. Elisabeth til syne 1 bag konduktøren med kufferter. Han placerer dem på perronen. Bag hende ses Regitze som hun holder i hånden, i den anden hånd har Elisabeth en mindre kuffert.

ELISABETH: Her er vi –

A 19

Varnæs og fruén frem mod de ankommende. Der hilses. Regitze bliver løftet ned af sin far, fru Varnæs ser på barnet.

VARNÆS (til Regitze): Hvem er det – ? Regitze!

MAUDE: Elisabeth – er hun ikke alt for tyndt klædt på – ? Hva!

Elisabeth skal lige til at svare, vender sig, ser tilbage mod toget, ind i korridoren.

ELISABETH: Ulrik, kom så – – ULRIK

Stiger op igen. Varnæs munter ved gensynet. Stiller Regitze fra sig.

VARNÆS: Du har ham vel med –

Elisabeth til syne igen.

ELISABETH: Han var her lige –

A 20

Maude mod sin mand. Forskrækket.

MAUDE: Hans Christian, tænk hvis han nu er faldet af toget –

Varnæs mod konduktøren.

VARNÆS: Nej, sludder – vi skal jo bare finde ham –

MAUDE: Jamen så led da –

Bliver selv stående med Regitze. Varnæs ind i toget, konduktøren hen langs perronen – kigger ind –

A 21

Mads og Daniel med deres bagage. Daniel bliver stående ved kufferterne, mens Mads går hen og ser på et skilt med afgangstider. Vi ser ham med ryggen til, fingeren på tiderne, tager en blok op og noterer en tid.

A 22

Daniel alene.

A 23

Elisabeth ud af toget, Varnæs forenes med hende foran Maude og Regitze. De ryster på hovedet.

KONDUKTØREN: Er det ham her – ?

Alle ser mod konduktøren. Kameraet går nedad – der står Daniel med store øjne.

A 24

Maude er hysterisk og ubarmhjerterig . Ser på Daniel, som om han var et kryb, lader derefter øjnene flakke.

MAUDE: Nej, det ved gud det ikke er –

A 25

Mads stemme høres før vi ser ham.

MADS: Hvad bestiller De med min dreng –

VARNÆS: Ja! Undskyld, men vi troede at ...

Konduktøren slipper Daniel.

A 26

Varnæs ansigt usikkert, beklagende. Han er pinligt berørt, skal lige til at bøje sig og sige et eller andet, da han afbrydes af sin kones jublende stemme.

MAUDE: *Jamen der har vi jo Ulrik.*

A 27

Ulriks ansigt kommer til syne i toiletvinduet, som han har hevet ned. Grinende.

A 28

Toilettet indefra. Ulrik står på sædet, iagttager hele familien, der smiler og vinker. Konduktøren der skiller sig ud med et "Nu skal jeg" og springer til med sin lokumsnøgle. I baggrunden forlader Mads perronen med Daniel i hånden.

A 29

Konduktøren kommer til syne med Ulrik, der hjælpes ned. Familien går frem imod ham. Fru Varnæs standser, tager sig i en omfavelse.

MAUDE: *Jeg forbyder nogen at røre ham, før han er blevet vasket –*

Varnæs rækker hånden frem – hans kone griber den og lægger den på plads.

VARNJES: *Ahrrrr – –*

MAUDE: *Tænk på snavset – og bacillerne – –*

VARNÆS: *Ja, ja ... Kom så!*

Som en paria marcherer Ulrik omgivet af familien ud fra perronen.

A 30

Mads og Daniel på vej over mod jernbanerestauranten. Hånd i hånd. Går ind.

A 31

Jernbanerestauranten. Mads og Daniel ind. Mads stiller vadsæk og kuffert med prøver. Tager en madpakke op ad vadsækken og går over til et bord. Boldt iler til, tager blyanten af øret, blokken frem.

BOLDT: *Ja hr. –*

MADS: *To mælk –*

Boldt vender øjne over mod grisehandleren, der sidder over ærterne og er vel igennem flæsket. Et stykke pølse ligger tilbage, hunden stadig på bænken.

BOLDT: *S'gerne –*

A 32

Mads pakker madpakken ud, rækker et stykke brød med pølse over til Daniel, der ser mod hunden ved grisehandlerens side.

A 33

Gaden. Varnæs bil svinger ind i porten

A 34

Familien ind udefra –

MAUDE: *– og nu rører du ikke ved noget, Ulrik – – du holder hænderne for dig selv –*

Maude mod Elisabeth, der lytter med i et lille smil.

MAUDE: *– vi må ha ham i sæbevand med det samme.*

ELISABETH: *Jeg har jo helt glemt – at hilse fra far og mor – –*

MAUDE: *– og de har det godt – –*

ELISABETH: *Ja bortset fra at far skal til Pistian – –*

VARNÆS (muntret): *Amtmandens årlige slamkur –*

Ulrik fægter med armene.

ULRIK: *Morfar har podagra, ligesom kaptajn Vom –*

MAUDE: *Ulrik, hold de hænder i ro – Elisabeth kan du ikke tage dig af ham, og Regitze – hun har ikke været forkølet.*

A 35

Elisabeth er ved at blive irriteret, men tager sig i det og slår over i det muntre. Hun går ud med Ulrik.

ELISABETH: *Nej – som du ser har vi undgået alle lurende farer – vi er vendt levende tilbage fra Fyn –*

A 36

Jernbanerestauranten. Andersen-Skjern og Daniel spiser færdig. Daniel optaget af hunden. Grisehandleren ser det.

GRISEHANDLEREN: *Den hedder Kvik –*

Daniel læner sig over mod den.

DANIEL: *Kvik –*

A 37

Hunden bliver siddende, opmærksom på drengen.

A 38

Drengen gør sin far opmærksom på hunden.

MADS: *Ja, det er en sød hund –*

A 39

Grisehandleren foran fadet med den forladte pølse.

GRISEHANDLEREN: Hvis du kommer herover, skal jeg vise dig noget.

A 40

Daniel ser på sin far, der nikker. Daniel skubber sig ned af stolen, går tøvende over mod hunden. Grisehandleren skærer et stykke pølse af .

GRISEHANDLEREN: Her – hold det – og se så – – Sid pænt Kvik, sid pænt.

Drengen tager tøvende pølsen. Kvik sidder smukt. Drengen ler, man kan se, han ikke er vant til hunde.

GRISEHANDLEREN: Giv ham så pølsen.

Han slipper pølsen, den falder. Kvik guffer pølsen i sig.

GRISEHANDLEREN: Ja! Der kan du se! Hvad hedder du? .

Grisehandleren skærer et nyt stykke.

DANIEL: Daniel.

GRISEHANDLEREN: Der er jo ligesom ham i løvekulen – så kan du sagtens klare sådan en lille fyr som Kvik – Ska' vi prøve engang til? Kom her. Højt op. Sid pænt Kvik.

Denne gang snupper hunden pølsen af drengens hånd. Daniel ler, ser på sin far.

GRISEHANDLEREN: Der kan du se – akkurat som i løvekulen – –

A 41

Gaden

Mads med Daniel ved hånden går hen langs den fine husrække. Standser uden for Damernes Magasin. Mads ser op og ned ad gaden. Nikker til Daniel, der sætter sig på trappen. Man ser, at det ikke er første gang, han sidder sådan.

Mads Går ind. Daniel helt alene på trappen og omtrent alene i gaden.

A 42

Damernes Magasin. Hr. Schwann ekspederer frk. Fernando Møhge, der har fået rullet en enorm dyng af bånd, sløjfer, stofblomster, blonder og lignende frem for sit åsyn. Hr. Schwann er med professionelle bevægelser ved at sætte bånd om en lillebitte lyserød pakke.

SCHWANN: Blonderne – disse skønne, skønne blonder - skal nok gøre underværker på den blå, frk. Fernando Møhge – værsgo –

FRK. MØHGE: Hvis jeg kunne få den bragt –

Frk. Møhge på vej ud.

SCHWANN: Selvfølgelig, frk. Møhge selvfølgelig – og vil De hilse Deres fru moder –

FRK. MØHGE: Ja, nu er hun jo fyldt 96 –

Schwann i hælene på hende. Forbi Mads, der ser iagttagende på optrinet.

SCHWANN: Ja, den vej skal vi jo alle – øhm – pas på trinnet – kan du flytte dig dreng – og vi sender varen – –

Frk. Møhge siger ikke mere, forsvinder bare. Hr. Schwann forbi Mads tilbage til frk. Jørgensen, der står og draperer stof.

SCHWANN: Frk. Jørgensen. Når Arnold viser sig, skal han hen til frk. Fernando Møhge med denne her.

Schwann vender sig mod Mads. *

SCHWANN: Og De ønsker –

A 43

Mads lægger kufferten på disken, alene denne bevægelse får Schwann til at ændre type.

MADS: Jeg rejser blandt andet for Villerøds fabrikker ved Fredericia – og kan vise det sidste i færdigstrikkede trøjer og –

Schwann afventende –

Mads løfter et par dessiner –

A 44

Schwann opdager et par kunder for indgående, vifter mod kufferten, så Mads automatisk klapper låget i, ser mod kunderne.

SCHWANN: Altså, hvis De vi sælge noget, må De vente. De ser, her er kunder – hvis De vil stille Dem derover – –

Vender sig mod kunden, der ser jævn ud. Nedladende.

SCHWANN: Frue – ?

A 45

Kunden allerede usikker.

KUNDEN: Jeg havde tænkt – øh – – det var om stof til en pæn kjole –

Hr. Schwann lytter med hævede øjenbryn.

SCHWANN: Pæn kjole, sagde De -

Schwann begynder at samle bunken fra frk. Møhge sammen .

KUNDEN: Ja måske noget vinrødt, af uld –

A 46

Schwann ser to ruller længere henne ad disken. De er alligevel viklet ud. Griber dem og med yndefulde armbevægelser slynger han rundt med metervarerne.

SCHWANN: Til pæne kjoler er det ikke vinrødt i denne sæson – i år bruges disse dessiner – i voile og crepe de chine – medmindre fru en ønsker velour –

Stofferne flagrer i luften, fulgt af kundens forskræmte blikke.

KUNDEN: Ja – joh – men det er mindst en ulden, jeg har brug for --

A 47

SCHWANN: Jeg synes, De sagde en kjole –

Ser mod døren, hvor to af borgerskabets bedre damer viser sig.

SCHWANN: Åh, hvis De vil have mig undskyldt.

Vifter mod frk. Jørgensen, der står med en anden kunde.

SCHWANN: Frk. Jørgensen, når De er færdig – vil De så overtage – øh – –

Frem mod damerne, ærbødig -

SCHWANN: Fru apoteker Strøm – fru provianteringshandler Mortensen – hvad kan jeg tjene Dem med.

A 48

Kamera på konen, der står forvildet med de udsprede metervarer.
Bag hende Mads med iagttagende øjne.

FRU STRØM: Er manufakturhandleren ikke tilstede selv

SCHWANN: Nej, damerne må nøjes med min ringhed.

A 49

Gaden. Daniel på trappestenen. Om hjørnet med kurs mod det fine hus (bankdirektørens) kommer Agnes med Ulrik og Regitze. Ulrik løber op på trappestenene, ringer på døre. En dame stikker hovedet ud. Agnes vender sig, har Regitze ved hånden.

AGNES: Ulrik! Kan du så komme her!

Agnes og børnene nærmer sig Daniel. Ulrik skal også op på Arnesens trappesten.

ULRIK: Hvad laver du?

A.50

Daniel ser på Ulrik.

DANIEL: Venter –

Agnes slentrer langsomt videre. Ulrik bliver stående.

AGNES: Ulrik! Kom så.

ULRIK (uforstyrret): Hvad hedder du?

DANIEL: Daniel –

ULRIK: Vil du med hjem og lege –

Daniel nikker, rejser sig og går tøvende efter Ulrik .

A 51

Det lille optog på fortovet, på vej mod Varnæs hus. Først Agnes med Regitze ved hånden, Ulrik haler ind på dem, i hælene har han Daniel. Agnes når til porten, åbner den, vender sig og venter på Ulrik. Ulrik stiller sig til gengæld ved den åbne port og gør tegn til Daniel.

AGNES: Hvad skal den dreng?

ULRIK : Med hjem og lege –

Agnes haler i Ulrik.

AGNES : Du bliver sikkert vasket igen af din mor, hvis hun ser ham –

A 52

Regitze bliver pludselig sin mors datter. Mod Daniel.

REGITZE: Er du forkølet?

A 53

Daniel stirrer på de mærkelige børn, forbi dem ind i gården.

A 54

Gården ligner et forjættet land. Elisabeth kommer fra en låge, der fører fra haven bagved huset og ind på gårdspladsen. Hun har blomster i en kurv {de skal bruges til bordpynt ved den senere borddækningsscene. Ser forsamlingen ved porten.

ELISABETH : Skynd jer op, Laura venter med kakao –

Agnes gør tegn mod Ulrik og Daniel.

AGNES: Vi skal lige ha den dreng ud.

Elisabeth går hen mod Agnes og børnene.

AGNES: Det er en Ulrik har fået fat i –

Elisabeth genkender drengen fra banegården.

ELISABETH: Jamen ham har vi da set før -- hvad hedder du --

ULRIK: Han hedder Daniel – lissom ham i løvekulen –

REGITZE: og han er ikke forkølet –

ELISABETH: Nå ja. Så må du komme en anden dag, – ikke -- (vender sig mod Daniel) Du må komme en anden dag –

A 56

Daniels øjne. Han kigger bare.

A 57

Elisabeth bliver forlegen, hengiver i sig til voksne forklaringer . Indtrængende som om hun vil overbevise Daniel.

ELISABETH: Ulrik skal nemlig op – ellers når han ikke at få sin kakao –

A 58

Daniel kigger, vender sig.

A 59

Daniel piler hen ad gaden. Sætter sig på trappestenen.

A 60

Damernes Magasin. Schwann i gang med de to damer fra før. Frk. Jørgensen følger konen, der ville

have uld til den pæne kjole, til dørs. Går forbi hr. Schwann og siger med løftede bryn:

FRK. JØRGENSEN : Jeg måtte fortælle hende, at det her var DAMERNES MAGASIN – og at hun hellere måtte prøve et andet sted –

Schwann ser mod himlen, kommer tilbage, til det jordiske.

SCHWANN: Værsgo! Skal vi lade det blive ved strømperne fru apoteker Strøm –

FRU STRØM: Ja tak!

A 61

Mads frem mod frk. Jørgensen, der nu er ledig.

MADS: Hvornår kan jeg træffe chefen, jeg vil gerne vise ham --

FRK. JØRGENSEN: Chefen holder frokostpause –

Mads ser på sit ur. Den går mod 3 eftermiddag.

MADS: Og ved De, hvor længe den varer –

FRK. JØRGENSEN: Det kan jeg virkelig ikke sige – bagefter sover chefen til middag –

Efterlader Mads, hvor han står, nærmer sig Schwann, der lige har svanset de to ærede kunder ud af forretningen. Schwann gør tegn, at hun skal komme nærmere.

SCHWANN: Frk. Jørgensen – De behøver ikke at redegøre for den handelsrejsende, hvad chefen foretager sig –

Frk. Jørgensen kigger op mod privaten.

FRK. JØRGENSEN: Jeg kunne vel ikke sige, han bliver oppe i privaten fordi han har en ung kone.

Hr. Schwann ser sippet ud.

A 62

Mads ser, men hører ikke optrinet. Han vender også øjnene op mod privaten, som om han har forstået en del af, hvad der er galt.

A 63

Privaten. Vicki ved telefonen med lav stemme. Fniser. Hun er i underkjole.

VICKI: Nej, han sover til middag nu – om en halv time maske – Nej du må ikke ringe mere –

Hun ser over mod døren , der går op. Hæver stemmen .

VICKI: Når der kommer Albert, farvel far –

A 64

Arnesen står i døren, i py og derover en slåbrok.

VICKI: Gud sover du ikke Albert –

ARNESEN: Jeg venter jo på dig –

VICKI: Lige et øjeblik. Jeg kommer nu!

Arnesen fatter håb, sætter sig i sofaen og venter lidt.

A 65

Vicki kommer tilbage iført tenniskjole af hvid shantung med hulsømme og lægget nederdel. Arnesens ansigt er først forbavset, så skuffet. Vicki forsvinder med ketcher og boldnet.

VICKI: Jeg tager på tennisbanen – husk vi skal til middag hos Varnæs klokken halv syv

A 66

Døren lukker sig, forventningen er sivet ud af Arnesen.

A 67

Damernes Magasin. Mads står stadig og venter går hen mod døren. Vender sig mod Schwann, der ruller metervarer sammen.

SCHWANN: Har De været hos fru Fernando Møhge –

ARNOLD: Ja!

SCHWANN: Nå! Det var De længe om –

MADS: Må jeg komme igen om lidt, jeg skal lige se efter min dreng –

Døren går op i baggrunden af butikken. Arnesen til syne – i slet lune.

SCHWANN : Jeg troede, De ville tale med chefen – (ser imod Arnesen) – den mand er rejsende.

A 68

Mads vender sig og ser Arnesen.

ARNESEN: I hvad?

Mads går hen mod Arnesen, lægger prøvekuufferten på disken, begynder at åbne.

MADS: Jeg kommer fra – Villerøds fabrikker i Fredericia og Uldspinderiet i Herning –

Arnesen lytter med arrogant mine.

A 69

Schwann træder frem, prikker Arnesen på skulderen.

SCHWANN: Åh, undskyld. Undskyld jeg afbryder chefen, men frk. Jørgensen er ved at prøve den mørkegrønne tweed-dragt på konsulinde Holm –

A 70

Arnesen mod Schwann. Mads er luft.

ARNESEN: Det skulle De have sagt straks, Schwann –

Går mod prøverummet. Mads betragter hans ryg, mere tænkstom end vred. Arnesen forsvinder bag rummets gardiner.

ARNESEN: Åh, fru konsulinde. Er der noget jeg kan hjælpe Dem med.

A 75

MADS: Farvel!

A 76

Mads på vej mod døren med kuffert. Schwann gør et chasse-trin efter ham.

SCHWANN: Går De nu – nu har De ellers ventet en time.

Mads ved døren, ser direkte på Schwann.

MADS: Ja –

SCHWANN: Ja, hvis De absolut vil spille Deres tid –

Mads omfatter med et blik hele forretningens tilstand, den forladte kunde, dansen om konsulinden .

MADS: Den er ingenlunde spildt –

A 77

Gaden. Mads med Daniel ved hånden krydser over på den modsatte side af gaden.

A 78

Varnæs spisestue. Søstre Maude og Elisabeth pynter bord. Elisabeth anretter blomsterne, Maude står med en bordplan.

MAUDE: Se, hvad jeg har lavet –

Elisabeth kigger, liver op.

ELISABETH: Bordkortene – har du selv malet dem.
Nej – hvor sødt –

MAUDE: Man må jo bruge det, man kan – der, hvor man er sat –

Lægger bordkort rundt.

A 79

Tæt på en lille akvarelblomst – og navnet Oberst Julius Hachel.

A 80

Elisabeth bøjer sig frem og ser.

ELISABETH: Det er næsten for romantisk – til obersten – Sikke et arbejde – til tolv personer –

Maude lægger videre.

A 81

Maude i kortlæggende stund. Vi følger navnene. Fru Fernando Møhge. Frk. Misse Møhge. Værten. Frk. Elisabeth Friis. Fru ORS. Jørgen Varnæs. Fru ORS. Jørgen Varnæs. Dr. Louis Hansen.

MAUDE: Jeg tænkte, bagefter kan de jo bruge dem til bogmærker –

A 82

Elisabeth er gået over til vinduet, står og piller ved en blomstrende potteplante. Ser ud.

ELISABETH: Der er han igen –

Maude ved bordet.

MAUDE: Hvem –

ELISABETH: Drengen – og den mand – – fra banegarden –

A 83

Gaden uden for sadelmagerhuset. Mads med Daniel ved hånden står og ser på det tomme vindue og ophørsskiltet.

A 84

Varnæs spisestue. Elisabeth kigger stadig ud.

ELISABETH: Hvad er det – er Olsens hus til salg.

Maude bytter om på to bordkort. Træder tilbage, ser på bordet, undersøger en gaffel, der ikke er proper nok.

MAUDE: Uff – – de sjusker med opvasken. Ja – sadelmageren er død –

ELISABETH: Det var da skrækkeligt – den arme kone – –

MAUDE: Ja – han var ellers midt i at ombetrække oldemors Chr. den Ottende-sofa – –

Maude holder et glas op. Ser kritisk på det –

MAUDE (forts.): – jeg synes, der er støv alle vegne – det er godt, du er kommet hjem –

Elisabeth ved vinduet.

ELISABETH: Men sadelmageren – hvad nu – –

MAUDE: Sofaen er sendt til København –

ELISABETH: Det var mere hans kone, jeg tænkte på –

Maude har taget en bakke, hvorpå hun har stillet frasorterede glas og sølvtøj, der ikke har fundet nåde for hendes sarte øje.

MAUDE: Nåh, Fru Olsen – jeg tror hun vil sælge – Nej, ved du hvad – det her må altså vaskes af igen –

A 85

Gaden. Mads går frem og tilbage og ser undersøgende på sadelmagerens hus, går videre med Daniel ved hånden.

A 86

Varnæs køkken. Elisabeth kommer ud med de frasorterede ting. Køkkenet bærer præg af det tilstundende selskab. Laura ved at proppe steg i ovnen, fad med dej på køkkenbordet, stabel af grøntsager, stor suppegryde i kog. Agnes ordner grøntsager, sidder ved arbejdsbord midt i køkkenet. Elisabeth rækker hende bakken med glas og sølvtøj.

ELISABETH: Det her – det er om igen –

AGNES: Det er vel noget, fruén har hittet på –

LAURA: Det rager ikke dig, det skal bare gøres om – det er det, du får dine 20 kroner om måneden for –

A 87

Elisabeth løfter låget til suppegryden, snuser, lukker det på igen.

AGNES: Frk. Friis ved ihvertfald nok, hvad her er at bestille – sådan fruén ser på det med rengøring – og baciller. Hah! Det er nærved, at børnene selv skal i koges, før de kommer i seng –

LAURA: Så er det godt, Agnes – du skal ikke sige den slags til frøkenen om hendes egen søster –

Elisabeth står distræt og løfter de i kasserede glas, kan tilsyneladende heller ikke se noget skidt. Ryster distræt på i hovedet.

A 88

Agnes smider hidsigt en skrabet gulerod ned til de øvrige.

AGNES: Det med nøglehullerne – der havde frøken Friis ihvertfald nok fået et slagtilfælde –

ELISABETH: Hvilke nøglehuller –

Agnes før en vidtfavnende bevægelse.

AGNES: Alle nøglehullerne –

Laura bokser dejen.

LAURA: Det er da ikke noget at tale om NU – se og bliv færdig –

Agnes overhører hende.

AGNES: Da De var rejst på ferie – fandt hun – altså fruén – ud af, at alle nøglehullerne de skulle renses med sprit og vatpinde – –

Agnes er pludselig ved at dø af grin. Elisabeth måber let, skjuler sin morskab.

AGNES (forts.): – lissom børnenes ører –

ELISABETH (værdigt): Min søster er jo meget renlig –

Laura klasker dejen ud på bordet.

LAURA: – og det er ihvertfald ingen skam, du sku' osse ha din mund rensset –

Elisabeth har hånden på dørhåndtaget, vender sig –

ELISABETH: Med sprit og vatpinde –

Går. Lukker døren.

A 89

Agnes ser efter hende.

AGNES: De kan sige, hvad De vil, Laura, men inderst inde så ved frk. Friis godt, at fruén hun har pip –

LAURA: Jeg vil ikke høre mere – Gæsterne kommer om to timer.

Laura ser til sin steg.

A 90

Banken (skumring). Personalet i arbejde. Unge Holmdal ved at pakke sammen, Stein bøjet over sine papirer.

A 91

Døren går op, ind kommer Jørgen Varnæs. Stein ser op. Mod en medarbejder –

STEIN: Der har vi overretssagfører Varnæs –

JØRGEN: Goddag, goddag!

Jørgen med stor armbevægelser til alle sider. Mod Varnæs kontor. Spørgende.

JØRGEN: Er min bror – ?

STEIN: Ja, direktøren er –

A 92

Jørgen får øje på Holmdal. Går over til skranken, men standser i næppe, videre hilsende.

JØRGEN: Goddag Holmdal – nå, men vi ses jo –

A 93

Varnæs kontor. Solid mahogni, tre generationer på væggen, chesterfields. Varnæs ved vinduet. Vender sig, ser sin bror.

VARNÆS: Jørgen, hvornår er I kommet –

JØRGEN: Vi indtog Postgården for en time siden –

A 94

Varnæs dykker ned i et af skrivebordets fløjskabe, fremdrager en flaske portvin og to glas.

VARNÆS: Det var forhåbentlig i orden –

JØRGEN: Det ved jeg sgu ikke, du gamle – Minna bredte sig omgående –

Varnæs skænker. Jørgen anerkendende.

VARNÆS: Må jeg byde dig et lille glas?

JØRGEN: Ja – det var lige, hvad jeg trænger til –

VARNÆS: Ja... Når sandheden, skal siges – også jeg. Aha – Nu ska jeg være der – skål.

JØRGEN: Skål!

Jørgen tømmer glasset. Varnæs har også tømt sig – ser på de tomme glas.

JØRGEN: – og hvordan går det?

VARNÆS: Som altid – havde du ventet andet.

Jørgen gør en viderefavnende bevægelse.

JØRGEN: Nej – Jeg mente derhjemme –

VARNÆS: Det var også det, jeg mente. Måske vi skulle tage is et lille stille ekstra.

A 95

Jørgen har sat sig over for sin bror. Ser på familieportrætterne. Standser ved det ældste, det af oldefar. Løfter glasset mod den blussende gamle herre på lærredet.

JØRGEN: Bedstefar ser sgu ikke ud, som om han ku li det –

VARNÆS: Gamle Hansen. Ja, ham har jeg altid været bange for.

JØRGEN: Ja Hansen – han hed sgu Hansen. Det må du endelig ikke nævne for Minna –

Jørgen rejser sig og glør på Hansen .

VARNÆS: Nåhrr, så længe efter – Varnæs det var dog slægtsgården –

JØRGEN: Vi har været gift i syv år, og hun er stadigvæk ikke kommet over, at hun er født VON – skål!

Han forskyder tanken om Minna.

JØRGEN: Nå – og Maude?

A 96

Varnæs rejser sig som tegn på opbrud.

VARNÆS: Det minder mig om – jeg må nok hellere – jo, Maude har det rigtig godt for tiden – hun er begyndt at male igen.

Jørgen afslappet, ser på billedet af den sidst afdøde Varnæs, faderen.

JØRGEN: Nå ja – det kan sgu aldrig blive værre end det der –

VARNÆS: Det af far – jeg har vænnet mig til det –

JØRGEN: Ja! Når du skal op og hænge – så bliver det nok med ørerne i panden og øjnene i nakken –

Varnæs forstår ikke meningen.

VARNÆS: Hvordan – mener du?

JØRGEN: Sådan som de maler nu. Minna og jeg var på udstilling –

Jørgen ændrer pludselig tonefald –

JØRGEN: ...det er sgu også for dårligt, hvorfor tager du aldrig ind og ser på byen?

VARNÆS: Byen –

JØRGEN: Ja! København – og ta'r en tur med lillebror –

A 97

Varnæs, der før har været i opbrud, rejser sig igen.

VARNÆS: På udstillinger –

Jørgen bakker lidt nervøst på sin cigar, drikker glasset ud.

JØRGEN: Det var sgu ikke det, jeg havde tænkt på Hans Christian – sig mig er du aldrig bange for, at der gror mug på dig –

Varnæs begynder at tage frakke og hat –

VARNÆS: Er du aldrig bange for, det skal gå for stærkt –

JØRGEN: Du – sommetider sover jeg sgu kun fire timer om natten –

VARNÆS:

Ja, det sker også for mig – jeg kan ligge der – time efter time uden at kunne sove –

Jørgen følger efter ham.

JØRGEN: Ja, men forskellen er, at du bare ligger der, Hans Christian – i din egen seng –

VARNÆS: Ja, selvfølgelig – hvad gør du –

Jørgen trækker let på skuldrene.

JØRGEN: Hans Christian

A 98

Varnæs dagligstue. Elisabeth spiller klaver. Selskabsklædt. Trækker gardinerne for. Ved det sidste vinduesfag standser hun, ser ud.

A 99

Det modsatte fortov. Daniel sidder på sadelmagerhusets trappe.

A 100

Varnæs dagligstue. Maude ind. I den ene hånd holder hun en lang perlerække, i den anden en kæde, ellers er hun klædt om. Hun funkler et par grader mere end søsteren, der er iført en kjole, der er anskaffet til at vare. Maude holder smykkerne frem.

MAUDE: Elisabeth – sig mig lige, skal det være denne her, eller perlerne?

ELISABETH: Jeg ville tage perlerne, hvis jeg var dig –

Maude mod vinduet.

MAUDE: Skal det gardin ikke trækkes for –

ELISABETH: Jo, men jeg stod lige og kiggede nu sidder han derovre, drengen –

Maude ser ud.

MAUDE: Hvilken dreng?

ELISABETH: Bare han ikke sidder og venter på Ulrik –

MAUDE: Hvorfor i alverden skulle han dog det?

ELISABETH: Nå, der er hans far – han har været inde hos enken –

MAUDE: Elisabeth! Kan du ikke lige komme og hjælpe mig med det her?

A 101

Gaden. Mads kommer ud på sadelmagerhusets trappe, fulgt af enken. Daniel rejser sig fra trappestenen, tager Mads hånd helt rutinemæssigt.

MADS (til enken): – og så far De besked i morgen –

Hun nikker. Mads og Daniel går hånd i hånd mod banegården.

A 102

Varnæs dagligstue. Maude har sat sig, Elisabeth lige ved at sætte sig ved klaveret. Varnæs ind. Kontorklædt.

VARNÆS: Der er mine to smukke damer –

Maude ser på konsoluret.

MAUDE (klagende): Hans Christian, gæsterne kommer om tyve minutter –

VARNÆS: Jeg blev forsinket i banken – jeg når det alt sammen –

Varnæs forsvinder.

MAUDE: Ahrr, nu sjasker han hele badeværelset til – han er ikke spor bedre end Ulrik –

Elisabeth sætter sig til klaveret og spiller sagte et par strofer, mens søsteren jamrer videre.

MAUDE: – og alt det postyr er ellers for hans egen bror –

ELISABETH (spillende): – det er jo heller ikke hver dag, der kommer en folketingskandidat i familien –

MAUDE: Nej, Jørgen han er dygtig – han skal nok klare det –

A 103

Elisabeth er langt borte i en lille trist melodi. Maude studser, vejrer. Elisabeth vender sig på klaverstolen. Fortroligt mod søsteren.

MAUDE: Elisabeth, hvad er der egentlig i vejen med dig?

ELISABETH: – jeg har set ham –

MAUDE: Hvem?

ELISABETH: Arne – jeg mødte ham –

Maude rejser sig i stolen, i let panik.

MAUDE: Hvor Elisabeth?

ELISABETH: En aften – jeg var med far og mor i skovpavillonen –

MAUDE: Talte han til dig –

Elisabeth træt i tonefaldet.

ELISABETH: Næ, det var han forhindret i – han spillede i orkestret –

MAUDE: I skovpavillonen? – Der kan du jo selv se Elisabeth, vi havde alle sammen ret – han blev aldrig til noget –

Elisabeth spiller videre. Maude nu inkvisitorisk.

MAUDE: Elisabeth – du har vel ikke knyttet forbindelse til ham igen?

A 104

Elisabeth drejer stolen, rejser sig.

ELISABETH: Nej, du kan være ganske rolig – nu er han gift og har to børn –

Går ud af stuen. Maude ser efter hende, lettet.

A 105

Entreén hos Varnæs. Den er så stor, at den har karakter af forstue. Dr. Louis Hansen står og ser på kortene på bordsætningstavlen. Agnes står bi. Han stirrer nærsynet på sit kort. Herrerne er i kjole og hvidt.

LOUIS: Frk. Elisabeth Friis – gevinst i dame-lotteriet –

Agnes med snuden fremme, læser på tavlen.

AGNES: Doktoren skal ha fru Fernando Møhge på den anden side – det er nok, hvis hun skal falde død om –

Det ringer på døren. Agnes åbner.

A 106

Doktoren går ind.

A 107

Oberst Hackel holder sit indtog, gnider hænder.

OBERSTEN: Godaften, godaften. Tak, hjertelig tak –

Agnes tager hans frakke.

[A 108 og A 109 udeladt]

A 110

Stuen. Selskabet omtrent samlet. Varnæs og frue side om side. Jørgen Varnæs, Minna (hans kone), Vicki i samtale med volontøren Holmdal, Louis Hansen og Elisabeth. Alle stående. Vicki meget smart, lidt i overkanten. Arnesen nær Varnæs.

LOUIS: Vi har savnet Dem. Men der jo dejligt på Fyn –

ELISABETH: Åh, det er sandt – De er jo fra Svendborg –

LOUIS: Så næstegang, De skal hjem til amtmanden, så sku' De ta' mig mæ' som tolk –

ELISABETH: Pas på, jeg ikke ta'r Dem på ordet –

Minna griner.

OBERSTEN: Godaften, kære frue –

VARNÆS: Godaften, oberst –

VICKI: Na, da – der er far –

A 111

Obersten ind. Begynder at hilse rundt. Først mod Jørgen.

OBERSTEN: Nå, så mødes vi igen under fanerne – Aha – overretssagføreren – og fru – (kysser Minna på hånden) – og her har vi den lokale kvaksalver –

Obersten hilser på Louis Hansen, der griner fornøjet.

A 112

Doktoren bøjer sig ironisk.

LOUIS HANSEN: Korsbæks svar på Djengis Kahn –

VICKI: Ha – ha – ha – det var du selv ude om, far –

A 113

Obersten indtager synet af sin datter.

OBERSTEN: God aften, Victoria –

Han drejer sig derefter mod Arnesen, peger på Vickis tøj.

OBERSTEN: Sig mig Albert – skal DET nu være moderne –

ARNESEN: Spørg ikke mig, kære svigerfar – jeg må bare imødekomme damernes krav –

VICKI: Albert trænger til at komme en tur til Paris –

OBERSTEN: Ja, hvem gør ikke det, hvad behager Albert – Hva siger De, hr. overretssagfører – ja – ja Paris – –

Obersten dasker de omkringstående herrer gemytligt – Især sådanne, som kunne tænkes at længes efter Paris.

OBERSTEN: – og doktoren – ha – ha –

DOKTOREN: Næh – jeg drømmer om en rejse til New Orleans – –

OBERSTEN: Hvor – ?

Vicki bliver ivrig.

VICKI: Dr. Hansen er nemlig interesseret i jazz –

Doktoren nikker.

JØRGEN: Det da må være deres spøg – – jeg troede, De var musikalsk –

A 114

Døren åbnes. Maude i værtinderollen.

MAUDE: OG der har vi tante Møhge – så kan vi vist gå til bords –

Fru og frk. Møhge ind, Varnæs imod dem med fremstrakte hænder.

A 115

Jernbanerestauranten. Aften. Ved et hjørnebord med fast bænkk Mads, over for ham Daniel. Foran dem resterne af et beskedent måltid. To tømte tallerkener, foran Mads en sodavand (husk patentproppen), foran Daniel et næsten tømt mælkeglas. Daniel sidder og hænger, lukker øjnene. Mads rejser sig, går rundt om bordet, går hen til stumtjeneren og tager sin frakke, passerer Boldt, der har en dug i hånden. Han er på vej mod den finere restaurant –

A 116

Ved et andet bord grisehandleren, Fede og Røde, der spiller en sjællandsk og meget støjende seksogtres. Boldt passerer gruppen. Grisehandleren peger på sin tomme flaske.

GRISEHANDLEREN: Hør Boldt – hvor skal du hen – Denne her – den skal snart byttes –

Boldt gør et par dansetrin, slår dugen ud og opfører noget, der ligner en slørdans på vej mod restauranten i den fine ende.

A 117

BOLDT: Jeg skal lige berede bordets glæde til en højtæret pensionær –

GRISEHANDLEREN: Ja, ja –

Han danser forbi den forbløffede Mads og forsvinder bag døren.

A 118

Ved kortbordet flyver kortene over bordet.

FEDE: Jeg trommer –

GRISEHANDLEREN: Ha – og du trommer – jeg spør bare – ka du stikke den her holstenske sild –

Grisehandleren klasker et kort på bordet.

GRISEHANDLEREN: Ka du gnaske mus –

Endnu et kort.

GRISEHANDLEREN: Ka du spise rotter –

Endnu et kort. Grisehandleren gør en pengeinddrivende bevægelse.

GRISEHANDLEREN: Værsgo' så er det denne vej med din søsters sommerløn – de kort, du havde – de kort var ikke værd at stille sin cykel i –

Grisehandleren skubber de henkastede kort Røde.

GRISEHANDLEREN: Det er dig, der gi'r Røde, kom nu for fanden – – det går så langsomt som på et alderdomshjem –

A 119

Fede rejser sig.

GRISEHANDLEREN: Hva NU –

Fede gør en bevægelse mod toilettet.

GRISEHANDLEREN: Ja ja – naturens vegne bøjer vi os for – pas på, du ikke jokker på Kvik, han sku nødig ende som bogmærke –

Alle ser op.

A 120

Schwann kommer ind, høj hævet over rakket. Boldt kommer strygende tilbage fra restauranten, iler ham i møde med overdrevne, halvironiske lader.

BOLDT: Hr. Schwann, diner'en er parat – gule ærter med flæsk og pølse, så tænkte, de måske ...

Boldt gør en drikkende bevægelse. Schwann på vej forbi ham.

SCHWANN: De kan servere mig en bajersk øl –

Studser, da han ser Mads, men går videre, som om han ikke kender ham.

A 121

Mads ved at lægge Daniel til rette på bærken. Grisehandleren iagttager Mads.

GRISEHANDLEREN: Det er sgu knægten fra i formiddags.

A 122

Boldt samler en bakke samme med hr. Schwanns anretning. Nynner mens han med overdreven

tjenerbevægelser svinger af sted med de gule ærter og tilbehør. Åbner døre med foden.

BOLDT (syngende): Et jævnt og muntert virksomt liv på jord –

A 123

Mads, Røde og grisehandleren ser efter ham.

RØDE: Han kommer aldrig over, at han har arbejdet på Højskolehjemmet –

GRISEHANDLEREN: Skal De med toget, hva –

Mads nikker.

Mads: Vi tænkte, vi skulle til Næstved –

GRISEHANDLEREN: Hjem til mor – ?

MADS: Nej, vi kommer fra Jylland – – min kone er død –

A 124

Grisehandleren nysgerrig, lidt forlegen, tager kortene op, lægger dem igen.

GRISEHANDLEREN: Ja så – – Har de lyst til at være med i en firmands –

MADS: Tak – men jeg spiller ikke kort –

Grisehandleren vifter efter Boldt.

GRISEHANDLEREN: Boldt – lad os lige få en omgang – også til den herre og drengen –

MADS: Tak – jeg drikker ikke bajersk øl –

Grisehandleren ser på Røde.

GRISEHANDLEREN: Det var satans –

MADS: Jeg bander heller ikke –

Røde og grisehandleren ser forlegne ud. Boldt vender øjne. Mads bryder tavsheden.

MADS: – men der var noget, De måske kunne fortælle mig – – hvordan ligger det med handelen her i byen –

GRISEHANDLEREN: Grisehandlen – ?

MADS: Næ, jeg tænkte på manufaktur –

A 125

Fede kommer tilbage og sætter sig.

GRISEHANDLEREN: Manufaktur? Det har vi sgu ikke meget af her i byen, hvad siger din kone, hva Fede –

FEDE: Hva? Hun får taget hjem fra kataloget fra København, hvis hun skal ha noget –

MADS: Damernes Magasin – den store butik oppe på hovedgaden –

Boldt ryster på hovedet ved tanken om Damernes Magasin.

RØDE: Det er kun for de fine –

GRISEHANDLEREN:

Der er der sgu ingen, der stikker fødderne ind – hvis de da ikke vil trædes over tæerne.

FEDE: Arnesen har butikken efter fa'ren og bedstefa'ren – han er ikke meget værd.

A 126

Boldt med lystigt glimt i øjet.

BOLDT: Nåhrr – han blev da gift med oberstens datter – han tog hende næsten lige fra skolen – en lille fiks en – –

Boldt lægger ørerne tilbage. Fløjte fra stationen.

BOLDT: Der har vi 7.15 – han er nok præcis i dag.

FEDE: Så skal jeg hjem, Boldt – jeg fik fem stykker smørrebrød – og æblekage – –

Boldt lægger regningen.

BOLDT: Ja – og to pilsnere og en akvavit – 3.85 –

Fede rejser sig. Røde griner.

RØDE: Er du nu sikker på, at konen har ventet med maden –

Fede tager sin hat. For udadgående.

FEDE: Ja, vi skal ha brunkål og flæsk –

A 127

Mads ser undrende efter ham. Grisehandleren rykker stolen nærmere til Mads.

GRISEHANDLEREN: Det her er en gammel by – med gamle familier – så handlen er på meget få hænder – – pengene osse – – (peger mod Røde) Det kan Røde her holde et helt foredrag om –

Røde nikker.

MADS: Hvordan med banker –

RØDE: Der er kun en, og der er ikke noget at hente, hvis man ikke er indskyder – eller inde med de fine – de gamle familier hænger sammen –

MADS: Årh, vi skriver da 1929.

RØDE: Ikke her i byen –

Mads ser undrende ud.

GRISEHANDLEREN: Det er vist ikke gået op for dem, at Stauning er kommet til –

RØDE: – endnu –

A 128

Varnæs spisestue. Ved bordet. Bordsætningen er:

Varnæs

Fru Møhge	Vicki
Louis Hansen	Holmdal
Elisabeth	Minna
Hackel	Arnesen
Misse Møhge	Maude

Jørgen V.

Tallerkener fra kødretten er ved at blive fjernet af Agnes og lejet servitricer, begge i sort med hvide kapper. Almindelig bordsnak. Maude og hendes bordherre hilser på gæster på den traditionelle måde med at nikke, løfte glas, skære tænder, drikke, skære tænder igen, sætte glasset. (Almindelig bordkonversation)

A 129

Elisabeth sidder let foroverbøjet, for obersten er ved at give Dr. Hansen en forelæsning om hærens vanskeligheder. Det foregår bag hendes ryg og obersten har store fagter, prikker stundom til dr. Hansen.

OBERSTEN: Og hvorfor i hede, hule – æh – i himlens navn skal det gå ud over fodfolket –

Elisabeth farer let sammen ved, kaskaden af bandeord.

LOUIS HANSEN: Spørg ikke mig, oberst Hackel –

OBERSTEN: Hvem faen skulle jeg ellers spørge, er det ikke Deres partifæller –

Elisabeth prikker obersten på skulderen.

ELISABETH: Oberst Hackel, min søster vil vist gerne hilse på Dem og Deres borddame –

Obersten griber sit glas. Frk. Møhge sidder allerede i hilsestilling. Elisabeth læner sig afslappet tilbage. Obersten stiller glasset efter endt hilseri, opdager at bagvejen til doktoren er spærret, læner sig forover, søger kontakt.

OBERSTEN: Men flåden, de kan! De får, hvad de peger på –

A 130

Varnæs slår på sit glas.

A 131

Obersten opdager intet. Klirren af glas, alle bliver tavse undtagen obersten, hvis stemme nu lyder meget højt.

OBERSTEN: – de slapsvanse – –

Han ser sig provokerende rundt, indtil han opdager, at Varnæs har rejst sig for at holde tale.

VARNÆS: Selv om vi har spist fedekalven og resterne er båret ud – så synes jeg vi skal hilse på dette hus' fortabte søn – min lillebror Jørgen, som valgte København frem for Korsbæk –

Jørgen smiler scenevant hans kone hustrueligt.

VARNÆS: – nu har vi jo fået om ikke det hele I så det halve af Jørgen tilbage – Ja, han har jo hele tiden Været et udmærket bestyrelsesmedlem i banken – men nu skal han også være de konservatives kandidat her i Korsbækkredsen –

A 132

Døren listes op. Ulrik kommer krybende ind i stribet pyjamas, forsvinder ind under bordet på et tidspunkt, da alle øjne er vendt mod Jørgen.

A 133

VARNÆS: Jørgen, det ville have glædet far – og måske ikke mindre bedstefar – det glæder også os – at du vil stille din dygtighed – og din viden til rådighed for det parti, som vores familie altid har tilhørt –

Stive selskabssmil bordet rundt.

VARNÆS: – vi har brug for folk som dig – især efter det sidste – øh – kedelige valg –

A 134

Ulrik under bordet mellem, de voksne ben. Hans lille vagtsomme ansigt. I hånden holder han to lyseblå silkeband, som han er i færd med at, binde sammen.

Ser de voksne rejse sig under faderens afsluttende svada.

VARNÆS stemme (forts.): – jeg synes altså blot, vi alle skal løfte vore glas og ønske Jørgen held og lykke i sine_bestræbelser for at få Stauning ud igen –

–

OBERSTEN: Hørt!

A 135

Glassene løftes mere eller mindre bevidst og helhjertet. Vicki og bordherren så langt væk, at Varnæs diskret kalder Vicki og dermed Holmdal til live, så de kan deltage i skålen.

A 136 Glassene sættes. Jørgens kone Minna (pompøs københavnerfrue) lægger en hånd på Arnesens arm.

MINNA: Ja, Jørgen er jo sikker på en ministerpost, når han først bliver valgt –

Arnesen nikker samtykkende.

JØRGEN: Ja, Stauning, han kommer sgu ikke til at sidde længe –

MAUDE: Nu vælgerne se at komme til fornuft –

MISSE: Mor har så svært ved at forstå, at vi ikke længere har Estrup –

MAUDE: Men nu har vi jo Jørgen –

A 137

Obersten tager en ekstra slurk, som om han drikker for sig selv. Der er andægtig tavshed efter den foregående skål.

OBERSTEN (meget højt): Det er det radikale pak –

Fru Møhge mod Varnæs.

FRU MØHGE (tilsvarende højt): Hvad var det, han sagde?

VARNÆS (ind i øret på hende): Han tolker militærets følelser, tante Møhge –

FRU MØHGE: Mi litæret skulle hellere gøre noget ved alle de tyveknægte –

Under det følgende drejer obersten hovedet og får øje på Vicki, der har sit for med Holmdal, hans øjne popper ud.

MISSE MØHGE (forklarende): Mor tør efterhånden ikke gå ud uden at ha alle sine smykker på –

A 138

Tæt på fru Møhge med perlekæder, halskæder af guld, brocher, ringe, et anløbet diadem etc.

OBERSTEN: (halvhjertet – hans tanker er nu andetsteds) Det er tiderne fru Fernando – hæren er magtesløs –

A 139

Ulrik under bordet ved at efterprøve kvaliteten af sit bindeband, da han pludselig ser op ad Vickis og hendes bordherres ben. Iagttager deres vildfarne hænder. Store drengøjne.

A 140

Obersten læner sig mod Elisabeth på sin venstre side. Afbryder hendes konversation med doktoren.

OBERSTEN: Hvem, er den unge mand, min datter har til bords –

Elisabeth kigger over bordet.

ELISABETH: Det er unge hr. Holmdal – han er volontør i banken –

OBERSTEN: Jaså – volontør – øh – – ?

ELISABETH: Han er søn af vekselererfirmaet – hans far er en af Jørgens venner –

A 141

Minna Varnæs til Arnesen.

MINNA: Jørgen har altid så travlt – jeg undrer mig over, at han nu også kan nå at være med i politik –

ARNESEN (middagsoprømt): Det er smukt af ham at ofre sig – sådan er Jørgen – jeg har kendt ham fra dreng – –

MINNA: – og hvis ingen vil ofre sig, jamen hvor ender vi så –

MAUDE: Nej, hvor ender vi – i sin egenskab af amtmand har min far flere gange talt med kongen om det –

FRK. MØHGE: Ja, jeg har tit tænkt på, hvad kong Christian – og dronning Alexandrine mon tænker i disse tider –

A 142

Her kan alle deltage, Vicki kaster sig ind i samtalen.

VICKI: Albert skal til at betale seks procent i skat af det, han tjener –

A 143

Stuepigerne har vist sig igen med isen. Der bydes om. Maude fortroligt mod Jørgen.

MAUDE: Ja, hvis vi bare kunne slippe med det –

A 144

Fru Møhge råber til Varnæs.

FRU MØHGE: Hans Christian – kan du spørge pigen, hvornår hun kommer med stegen –

Vicki fniser.

VARNÆS: Jamen tante Møhge – nu er vi jo ved desserten –

FRU MØHGE: Nå!

A 145

Frk. Møhge iler på ny til verbal undsætning.

FRK. MØHGE: Mor blev 96 i sidste uge – er det ikke fantastisk –

A 146

Ulrik under bordet, lige ved at ombinde oberstens og frk. Møhges ben.

VARNÆS stemme: Jeg foreslår, at vi udbringer en skål for min gudmor, fru Fernando Møhge – skal vi ikke lade hende leve – – øh – tante Møhge længe leve –

Ulrik trækker hurtigt snoren til sig – ved, hvad der kommer –

A 147

Alle rejser sig og lader med tre hurraer den gamle dame leve. Selv skovler hun is i sig. Alle sætter sig igen. Fru Møhge mod Varnæs.

FRU MØHGE: Hvorfor råbte de nu?

VARNÆS: Vi råbte hurra for dig tante

FRU Møhge: Hva –

VARNÆS: For dig –

A 148

Køkkenet. Laura opkogt. Agnes og serveringsdamen kommer ud med de næsten tømte dessertfade.

LAURA: Var der nok?

AGNES: Ja, der er osse lidt til os – jeg snuppede en cigar til Dem.

Lægger cigaren til Laura, der bider spidsen af den og griber efter tændstikker.

LAURA: Hvad var det NU de råbte for –

AGNES: Åhh, det er ikke til at finde ud af de talte om politik.

Alle er i gang med at arrangere kaffebakker.

A 149

Spisestuen. Jørgen har rejst sig – er midt i talen for værtinden.

JØRGEN: Ja, jeg kan måske tilgi' Hans Christian, at han som den ældste søn overtog barndomshjemmet, men at han også huggede dig, Maude lige for næsen af alle os andre, det skal jeg nu sent glemme ham for –

FRK. MØHGE: Du har da ellers selv sådan en nydelig frue, Jørgen –

JØRGEN: Javist, javist – når nu ikke det kan være anderledes –

Skinger latter fra Minna.

A 150

Elisabeth signalerer til ham, peger på bordkortene. Jørgen fanger hendes blik, fremturer, tåreren er faldet.

JØRGEN: – og så blomstre du ikke blot selv iblandt os – som en forbilledlig værtinde ved dette smukke bord – næh, du gi'r os også hver en blomst, så vi erindrer os om, at du ikke blot er værtinde, hustru, mor, men også kunstner.

Maude med det lille forfængelige værtindesmil.

Jørgen stikker for en sikkerheds skyld bordkortet i lommen.

JØRGEN: Ja, mine damer og herrer – skal vi rejse os op og udbringe et trefoldigt leve for vor værtinde – Hun længe leve – –

A 151

Alle rejser sig.

ALLE: Hurra – hurra – hurra –

A 152

Obersten og frk. Møhge rumler omkring.

FRK. MØHGE: Men hvad er det dog, De gør, menneske

OBERSTEN: *Hva' fanden –*

FRU MØHGE (brøler): *Den mand er usædelig, Hans Christian, slip ham, Misse –*

A 153

Elisabeth ser de sammenbundne ben. Bøjer sig.

A 154 Ser Ulrik krybe ud og forsvinde.

A 155

Dr. Hansen har bøjet sig for at løse den lyseblå sløjfe.

FRK. MØHGE: *Vil De blive fra mine ben –*

LOUIS HANSEN: *Bevares –*

Dr. Hansen morer sig. Løfter de lyseblå bånd. Det hele foregår i almindeligt kaos.

MAUDE (klagende): *Det er Regitzes hårbånd – Elisabeth – jamen, hvordan er Ulrik kommet ind under bordet – ?*

A 156

Ryggen af Ulrik, der stryger ud den vej, han er kommet. Elisabeth med undskyldende bevægelse efter ham.

A 157

Jernbanerestauranten, sent. Skænkestuen. Ankomstklokken ringer på stationen. Daniel sover på bænken, grisehandleren sidder over tværs på en stol ved Mads bord med et glas i hånden. De er fordybet i samtale.

BOLDT: *Der har vi toget til Næstved.*

A 158

Døren fra restauranten går op og Schwann kommer til syne. Grisehandleren ser op, holder inde med samtalen, da han viser sig. Schwann passerer dem i tavshed, på vej ud. Boldt gør reverens.

BOLDT: *Nu vil jeg ønske herren en rolig og velsignet nat ovenpå ærterne –*

Schwanns ansigt viser, at han finder Boldt overmåde vulgær.

SCHWANN: *God aften, hr. Boldt –*

BOLDT: *Godaften, godaften –*

Schwann forsvinder. Togbulder høres.

A 159

Boldt mod Mads.

BOLDT: *Som jeg sagde før, det var toget til Næstved – ikke fordi det kommer mig ved – men det er det sidste.*

MADS: *Tak skal De have, men jeg har bestemt mig til at blive – der er noget, jeg skal ordne i morgen – måske kan vi få lov at blive her –*

Boldt ser hen mod drengen på bænken.

BOLDT: *For min skyld ingen alarm – men De får ikke min divan – hvad med et værelse – ?*

MADS: *Det er ikke første gang, jeg har siddet ret op og ned og sovet –*

A 160

Grisehandleren ser fra Mads til Daniel.

GRISEHANDLEREN: *Er det ikke lovlig strengt for drengen, hva' – jeg har selv har en i samme størrelse derhjemme – – Hvilket minder mig om at jeg hellere må ...*

Han rejser sig. Rækker hånden frem til Mads til farvel.

GRISEHANDLEREN: *Så ses vi nok igen –*

Mads tager grisehandlerens hånd.

MADS: *Det tror jeg, vi gør – efter det, De har fortalt mig –*

A 161

GRISEHANDLEREN: *Kvik, kom her –*

Grisehandleren på vej hen mod døren fulgt af Kvik, ser igen på drengen. Tænkssom.

GRISEHANDLEREN: *Vi kunne jo nok snakke mere om det – jeg står og tænker på – – De og drengen kunne godt ta' med hjem og sove hos mig i nat.*

A 162

Grisevognen, mørke. Kører hen ad landevejen. Grisehandleren og Mads med hunden imellem sig. Daniel vågner på skødet af sin far. Har hovedet mod ruden, der vender ud mod ladet. Ser ind i et par grisetryner.

MADS: *Det her er umådelig venligt af Dem –*

GRISEHANDLEREN: *Jeg skal sige Dem, jeg har sgu, fidus til Dem – selv om De hverken spiller kort eller drikker øl –*

MADS: *– eller bander –*

GRISEHANDLEREN: Nå ja, Det må vi ta' med – det er nok snarere De er lige stik modsat en fyr, jeg endelig er færdig med – Han spillede sgu både kort – og drak – begge dele for meget – –

A 163

Værelse hos grisehandleren. Slet belyst som i bondehjem dengang. Daniel lagt i seng mellem to lænestole.

DANIEL: Bor han helt alene her i huset –

Mads har hængt jakken over en stol, går over mod drengen. Sætter sig

MADS (sagte): De andre sover – Nu skal vi to også sove –

A 164

Børneværelse hos Varnæs. Elisabeth mellem børnenes senge.

A 165

Varnæs dukker op i døren, står og lytter.

ELISABETH: Godnat –

VARNÆS: Du er en værre en – jeg sætter en endefuld ind på din bankbog i morgen –

Elisabeth og Varnæs ud sammen.

VARNÆS: Elisabeth – vil du lige sige til Agnes om at gøre l'hombrebordet klar –

A 166

Spisestue. Bordet er ryddet. Maude står ved buffeten, hvor de fleste af bord- kortene er smidt hen. Snavsede, nulrede, sammenkrøllede, oversete. Tager med væmmelse et af de mest krammede. Ser på det.

A 167

Der står VÆRTEN

A 168

Dagligstuen. Jørgen, doktoren, obersten og Arnesen spiller l'hombre. Varnæs sidder hos eller går til og fra.

A 169

Vicki og Holmdal står og tisker ved husets grammofon, en mahognikasse med låg (ikke længere tragt) og gennemser en samling plader, de finder håbløse.

A 170

Minna i kredsen af damer for fuld udblæsning.

MINNA: – og jeg har såmænd tilbudt Jørgen at tage med ham til alle møder – Jeg, synes, vi skal stå side om side – når han skal ud hos vælgerne –

Hun hæver stemmen og råber til Jørgens og de andre l'hombrespilleres irritation.

MINNA: Er det ikke rigtigt, Jørgen – jeg har sagt, du ikke behøver at rejse alene –

JØRGEN: Jo – jeg siger spil –

MINNA: Men Jørgen tror ikke, jeg har kræfter til det – – ha – og jeg, har ellers vundet flere ridekonkurrencer –

A 171

Fru Møhge med fremstrakt hørerør.

FRU MØHGE: Skal han da være til hest –

FRK. MØHGE: Nej, mor –

Fru Møhge overhører bemærkningen, brøler –

FRU MØHGE: Møhge red også, når han sku' ude og købe korn – – du kan købe Fernandos skimmel, Jørgen –

Jørgen melder og vender sig –

JØRGEN: Jeg siger solo – til hvad, tante Møhge – –

FRK. MØHGE: Mor, skimlen er død –

FRU MØHGE: Hvor ved du det fra – den blev solgt men den må kunne findes – – hvis Jørgen skal til at ride rundt –

FRK. MØHGE: Den blev solgt i 1895 –

FRU MØHGE: Det var en hest i sin bedste alder –

A 172

Jørgen over skulderen, ellers optaget af kortspillet.

JØRGEN: Jeg skal ikke ride nogen steder – men det var en smuk tanke –

A 173

Fru Møhge mod Minna.

FRU MØHGE: Hvorfor sidder din kone så og siger, du skal være til hest –

MINNA: Det sagde jeg ikke

A 174

Vicki og Holmdal i tiskende stund, Vicki vender sig. Har lagt den sidste plade fra sig.

VICKI: Hvis bare dr. Hansen havde taget nogle af sine Jazzplader med –

A 175

Obersten vender sig, ser på sin datter og galanen. Smider fire kort.

OBERSTEN: Hvad så – ? Jeg køber fire –

A 176

Vicki mod Elisabeth, der sidder omvendt på klaverbænken.

VICKI: Så kunne vi danse – kan De ikke – jo den denne her for eksempel – (nynner en synkoperet melodi)

Elisabeth smiler. Lytter. Vicki nynner videre, vugger i hofterne.

ELISABETH: Jeg kan da prøve – hvordan – jo den har jeg hørt – (Elisabeth leger med melodien) – sådan – –

Fru Møhges og Minnas ansigter.

VICKI: – ja og så sådan – – Kom –

Vicki antyder synkoperne. Vender sig mod Holmdal. Holmdal falder til.

A 177

Elisabeth spiller.

A 178

Arnesen glor.

FRU MØHGE: Sikke noget –

A 179

Spisestuen. Maude ved vinduet. (Musik fra dagligstuen). Lytter – tager sig sammen og går ind.

A 180

Dagligstuen. Maude i døren, ser Varnæs foran Misse Møhge.

VARNÆS: Du kan da prøve, Misse –

Vicki og Holmdal i tidens jazzende stil.

A 181

Maudes ansigt.

A 182

De fire kortspillere. Dr. Hansen morer sig, Arnesen distræt, Jørgen med et smil. Obersten irriteret, prikker til Jørgen.

A 183 Maude mod Varnæs der ignorerer hende. Hun følger ham et stykke på dansens vej uden at han reagerer.

MAUDE: Hans Christian – hvis der skal danses – så er det i spisestuen – alt det støv – og så luften herinde –

OBERSTEN: Victoria, hold op med det der –

A 184

Varnæs og Misse i dansen, fru Møhges ansigt.

FRU MØHGE (brøler): Misse, opfør dig ordentligt –

A 185

Grisehandlerens hus. Stuen fra i aftes. Daniel på sit leje, vågner, ser mod den tomme divan, hvor hans far har ligget.

A 186

Tæppet er lagt sirligt sammen, kufferten ordnet. Prøvekufferten ved siden af. Daniels verden er pakket sammen.

A 187

Ser rundt i værelset, mod døren, der åbnes. En pige på ca. seks år kommer ind. Går over mod Daniel. Stiller sig op og betragter ham.

ELLEN: Jeg hedder Ellen – – MOR – drengen er vågnet –

Ingeborg kommer til syne bag Ellen, ser på drengen.

INGEBORG:

Godmorgen Daniel – vi skal straks ha' morgenmad –

A 188

Grisehandlerens køkken. Katrine står ved komfuret og tragter kaffe. Grisehandleren sidder ved bordet og spiser sild. Ellen står ved siden af ham, Daniel og Andersen Skjern sidder. Grisehandleren prikker til Ellen. Blinker til sin kone.

GRISEHANDLEREN: Det var en morgenoverraskelse, hva Ellen og din mormor siger ellers, at jeg aldrig kommer hjem med noget til hende – –

A 189

Mads mod Katrine.

MADS: Det er meget venligt af Dem –

KATRINE: Vi kan godt li gæster –

GRISEHANDLEREN: – og Katrine er sgu vant til lidt af hvert. Engang kom jeg hjem fra markedet med bjørnetrækkeren – med bjørn og det hele –

A 190

Ingeborg kommer ind på foregående replik, sætter sig. Skænker mælk til børnene. Foran dem står havregrød. Katrine skænker kaffe.

INGEBORG: Ja kommer vi bare aldrig til at se andre bjørne her i huset –

GRISEHANDLEREN: Min datter har arvet mit vittige hoved – – nu du siger bjørn – hr. Andersen Skjern her – han hverken drikker øl eller brændevin –

ELLEN: Min far – han ku tit blive fuld –

Ingeborg rødmer.

INGEBORG: Ellen!

A 191

Katrine prikker med fingeren i bordet ved siden af Ellens tallerken .

KATRINE: Pas du hellere din morgenmad – bagefter kan du så vise Daniel dine høns –

A 192

Børnene foran hønsegårdens trådnet. Der går brune og hvide høns.

ELLEN: De brune er mine – –

Rækker hånden frem med korn. Daniel forsøger også.

ELLEN: Vi havde dem med fra Nykøbing –

Hønsene bag tremmerne. Børnenes øjne gennem gitterværket. Ellen tænksom. Daniel genert.

ELLEN: Har din far været i fængsel?

Daniel ser på hende.

DANIEL: Nej –

ELLEN: Det har min – men det er en hemmelighed.

Ingeborg og Mads gennem den landlige have. På vej mod børnene.

MADS: Det er et rart sted – her har De det godt.

Ingeborgs ansigt, tvivlende.

INGEBORG: Godt – jo måske, men –

MADS: Men hvad –

INGEBORG: Jeg har ikke tænkt mig at blive her altid –

MADS: Hvad har De så tænkt Dem –

INGEBORG: Jeg ved ikke – få lært noget – på en eller anden måde – –

De er nået frem til børnene.

INGEBORG: Nu skal Daniel med sin far til byen, Ellen –

A 193

Daniel mod sin far.

DANIEL: Kommer vi aldrig tilbage –

A 194

Ingeborg mod Mads.

INGEBORG: Jo, det tror jeg da bestemt – kom!

Rækker derefter en hånd ud mod hver af børnene. Begynder at gå tilbage – alle fire. Mads ser fra børnene til Ingeborg.

MADS: Jo – hvis vi da må?

A 195

Udenfor grisehandlerens hus. Grisehandlerens bil starter op – kører væk.

A 196

Nær et vindue. Ingeborg ser efter bilen.

A 197

Grisehandlerens vogn, morgen. Grisehandleren, Mads, Daniel og Kvik.

GRISEHANDLEREN: Ingeborg, det er vores eneste hun havde osse den ide, at hun ville til handel – men vi syntes hun sku på husholdningsskole –

MADS: Ja, Det skader vel aldrig –

GRISEHANDLEREN: Det kommer sgu an på – det var der – i Vordingborg – hun traf den skiderik – så hun sku giftes –

MADS: Jaså –

GRISEHANDLEREN: Postassistent med flotte vaner – den slapsvans har sgu kostet mig over 7000 kroner –

MADS: Bevar mig – men nu er det forbi –

GRISEHANDLEREN: Ja – og så fik vi da Ellen for de penge –

A 198

Spisestuen hos Varnæs. Spand med sæbevand. Agnes vasker vindueskarme. Laura lægger sølvtøj i skuffer. Agnes ser ud ad vinduet.

AGNES: Så – nu holder grisehandleren fra Korsbæk Huse ovre hos sadelmagerenken –

Laura ser op, tager sig i at være interesseret. Peger på karmen.

LAURA: Der skal bruges tre hold sæbevand – ellers har du fru en over dig –

AGNES: – og Olsen har kun været død i otte dage – tror du virkelig –

LAURA: Har du ikke andet i hovedet – se så at komme i gang – pas på med den balje, der!

Agnes flytter en urtepotte, antik med malede blomster.

LAURA: – og urtepotterne – de er fra herrens oldemor –

Agnes står med noget papirulder i hånden. Holder det frem mod Laura.

AGNES: Hvad er det for noget, hvorfor ligger de der?

Laura kigger interesseret.

De små blomster kommer til syne.

LAURA: Det er bordkortene, som fru en malede –

Agnes ved vinduet igen. Flytter spanden, så hun bedre kan kigge.

AGNES: Så, nu sidder den dreng igen på trappestenen –

Laura går hen til vinduet og kigger med.

A 199

POV:

Daniel på trappestenen.

A 200

Tilbage til spisestuen. Laura og Agnes.

LAURA: Er det noget at falde i staver over. Se at kom i gang, det går ikke det her og fru en er blevet i sengen – hvad ville hun gøre uden frøkenen.

Agnes funderer.

AGNES: Så ville hun måske være nødt til at stå op –

Laura sender hende et hvast blik, som dog inderst inde rummer nogen forståelse.

A 201

Daniel på tappen, ser interesseret på Arnolds kamp med Arnesens markise, på hr. Schwann, der kommer ud og overrækker Arnold hunden, Arnolds afværgende bevægelser og overgivelse. Trækker hunden langs fortovet. Hr. Schwann ser sig tilbage, da han går ind i forretningen, får øje på Daniel.

A 202

Damernes Magasin.

Personalet i gang, en enkelt kunde, ellers oprydning. Arnesen far overleveret den nyluftede hund og skal til at gå op i privaten for at aflevere den.

ARNESEN: Hr. Schwann –

SCHWANN: Jeg formoder, det vil interessere chefen, at vi stadig kan se den kollektion fra Villerød –

Arnesen med tømmermænd tænker lidt, før tiøren falder.

ARNESEN: Øh, hvordan –

SCHWANN: Den rejsende fra i går – han er stadig i byen, jeg har lige set hans dreng –

Arnesen allerede på vej mod trappen med hunden under armen. Vender sig.

ARNESEN:

Ha, så bliver det nok ikke det sidste, vi får set til ham!

A 203

Sadelmagerhuset. Mads åbner døren ud mod trappen, i baggrunden skimtes enken. Daniel vender sig og ser spørgende på sin far.

MADS: Farvel – Du kan godt rejse dig op Daniel – det er her, vi to skal bo.